

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітня програма – «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Другого (магістерського) рівня

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методологія і організація наукових досліджень
Освітня програма	025 Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	I курс, I семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу
Мета викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» полягає у набутті магістрантами музичних спеціальностей знань про основні засади написання наукового дослідження; формуванні навиків майбутньої наукової діяльності; нагромадженні відомостей щодо комплексності проведення інформаційно-пошукової роботи, як дієвого виховного фактору у підготовці різносторонньо-розвинутої особистості музиканта-науковця.   Навчальна дисципліна «Методологія і організація наукових досліджень» пов'язана з рядом дисциплін психолого-педагогічного, фундаментального та професійно-орієнтованого циклу навчального плану, а саме: музичною педагогікою, музичною психологією, історією та теорією музики, а також фаховими предметами, зокрема історією і теорією виконавства, фахом та колективними виконавством тощо.   Досягнення мети передбачає опанування майбутніми педагогами-музикантами змісту курсу, що виявляється у: стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу; знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень; здатності до системної апперцепції й інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивності й педагогічній реальності; здатності й умінням використовувати знання для

вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе й іншого у новому середовищі і відповідних контекстах художнього розвитку людини; уміннях зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефахівців у музично-педагогічній галузі; навичках самостійно продовжувати навчання.

Успішність досягнення поставленої мети залежить від досягнення таких **цілей**: формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності та соціокультурних вимог її вдосконалення; формування професійного менталітету науково-педагогічного працівника музично-педагогічної й мистецької галузей; формування соціально-професійних і міждисциплінарних компетенцій; формування музично-педагогічного професіоналізму педагога-музиканта; розвиток здатності до інтелектуальної автономності та дотримання норм і правил академічної доброчесності.

Компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 9. Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

ПРН 10. Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Ознайомлення зі студентським путівником. (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf) Наука як вид творчої людської діяльності	Вивчити засади наукової діяльності, їх видів	Ознайомлення з різними видами наукової діяльності, їх специфікою
2	Наукове дослідження і його види. Етапи наукової роботи.	Опанувати етапи і особливості процесу наукової діяльності	Практичне опанування етапності наукової роботи і знайомство з видами наукових робіт
3	Академічна доброчесність, ділове спілкування науковця. Організація наукової праці.	Вивчити специфіку створення твору в різних видах мистецтва	Практичне опанування розуміння й використання академічної доброчесності
4	Основні принципи і методи дослідження в культурології та мистецтвознавстві.	Опанувати основні методи логічні підходи в культурології та мистецтвознавстві.	Практичне опанування основних методологічних підходів в культурології та мистецтвознавстві.
5	Філософські принципи наукового дослідження. Закони діалектики і логіки.	Ознайомитися з діалектичним і логічними підходами у науковому дослідженні	Практичне опанування діалектичного і логічного підходів у дослідженні
6	Системний принцип наукового дослідження. Типологія систем.	Ознайомитися із засадами системного підходу у	Практичне опанування системного підходу в дослідженні

		науковому дослідженні	
7	Джерелознавчий метод. Типологія джерел у мистецтвознавстві.	Ознайомитися із засадами джерелознавчого підходу у науковому дослідженні	Практичне опанування джерелознавчого підходу в дослідженні
8	Основні теоретичні методи дослідження. Аналіз і синтез.	Опанувати можливості теоретичних методів дослідження	Практичне опанування теоретичних методів дослідження
9	Аналітична рецензія і довідка.	Опанувати методику написання наукової рецензії	Практична робота №1, написання рецензії.
10.	Емпіричні методи дослідження: спостереження, опитування (анкетування, тестування).	Вивчити особливості застосування емпіричних методів дослідження спостереження, опитування (анкетування, тестування).	Практична робота №2. Практичне проведення опитування, анкетування
11.	Експериментальні методи дослідження: інтерв'ю, експеримент, їх види.	Вивчити особливості експерименту, специфіки проведення інтерв'ю	Практична робота №2 Практичне проведення експерименту, інтерв'ю
12.	Кваліфікаційна (магістерська робота). Структура дослідження.	Опанувати методику структурування кваліфікаційної (магістерської) роботи	Скласти структуру (план) кваліфікаційної (магістерської) роботи

13.	Науковий апарат кваліфікаційної роботи	Опанувати основні вимоги до складових наукового апарату кваліфікаційної (магістерської) роботи	Представити науковий апарат кваліфікаційної (магістерської) роботи
14.	Літературне та графічне оформлення наукового дослідження. Типи наукових стилів оформлення джерел.	Опанувати правильність графічного і літературного оформлення наукового дослідження, у т.ч. джерел.	Практична робота №3. Різні типи і види джерел до теми кваліфікаційної (магістерської) роботи, письмове оформлення.
15.	Стиль наукової роботи. Бібліографія. Додатки.	Опанувати специфіку наукового стилю в дослідженні, особливості створення й оформлення допоміжного матеріалу.	Скласти проект допоміжних матеріалів до кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Вимоги до контрольних практичних робіт (Всі практичні роботи носять індивідуальний характер для кожного із здобувачів освіти окремо)	Опис контрольних практичних робіт Індивідуальна письмова репрезентація, відповіді на запитання
	Практична робота №1. Підготовка і представлення рецензії (на наукове дослідження – статтю, навчально-методичну літературу – нотний збірник, підручник, виконавські результати – концерт, аудіо чи відеозапис,

Індивідуальні завдання																				
Тестування																				
Екзамен																			50	50
Всього за тиждень				20		20			10										50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цьоклера, 9) Бібліотека ННІМ та ЦК	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше Ноутбук (1 шт.), звуковідтворювальна техніка (1 шт.), відеопроєктор (1 шт.) планшет (1 шт.) переносний екран (1 шт.) вул. Цьоклера 9, ауд. 22
Література Базова 1. Антонюк В. С., Полонський Л. Г., Аверченко В. І., Малахов Ю. А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с. 2. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 257 с. 3. Вернигора Н. М. Написання сучасної наукової статті: метод. рек. К.: Білий Тигр, 2015. 27 с. 4. Глушик С. В., Дияк О. В., Шевчук О. В. Сучасні ділові папери: навч. посіб. К.: Літера ЛТД, 2013. 416 с. 5. Дикий Н. А., Халатов А. А. Основы научных исследований. К.: Вища школа, 1985. 208 с. 6. Дутчак В. Методологія досліджень бандурного мистецтва діаспори. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. В. 23. Івано-Франківськ: Прикарпатський університет імені В. Стефаника, 2011. С. 170–175. 7. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с. 8. Каламбет С. В., Іванов С. В., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень. Дніпропетровськ: Герда, 2015. 190 с. 9. Корній Л. Джерелознавство історії української музичної культури / НАН України. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. К.: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; Ніжин: Лисенко М. М., 2019. 312 с. 10. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основы научных исследований. 2-ге вид. К.: Алерта, 2019. 492 с. 11. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. За ред. О. П. Кириленка. Тернопіль: Екон. думка, 2012. 195 с. 12. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. За ред. І. С. Добронравової. К.: Київ. Нац. у-тет. ім. Т. Шевченка, 2018. 606 с.	

13. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. для студ., магістрів, асп. і викл. вищ. навч. закл. Ред. С. У. Гончаренко, П. М. Олійник. К.: Вища школа, 2003. 324 с.
14. Дідора В. Г., Смаглій О. Ф., Ермантраут Е.Р., Гудзь В.П. Методика наукових досліджень: навч. посібник. Рек. МОН. К.: ЦУЛ, 2013. 264 с.
15. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
16. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи. Львів: Сполум, 2003. 172 с.
17. Новосьолов, О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г., 2017. 100 с.
18. Основи наукових досліджень: навч.-метод.посібник для студ. ф-ту культури та мистецтв. Ред Р. Крохмальний та ін. Львів: ЛНУ, 2013. 310 с.
19. Основи наукових досліджень: Програма спеціального курсу для музичних факультетів університетів. Упор. І. М. Таран, Ю. Є. Юцевич. Івано-Франківськ: ВС ВО, 1995. 15 с.
20. Кириленко О. П., Письменний В. В. Основи наукових досліджень у схемах та таблицях: навч. посіб. Т.: ТНЕУ, 2013. 227 с.
21. Кравець Н. П. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: Видавництво НПУ ім.М. П. Драгоманова, 2009. 77 с.
22. Партико З. В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації: навч. посіб. Запоріжжя: КПУ, 2015. 235 с.
23. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. К.: Лібра, 2004. 344 с.
24. Попов В. Н., Бланк І. А., Іваницький В. І. Основы научных исследований. К.: Вища школа, 1982. 200 с.
25. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень та технічної творчості.. К.: ЦУЛ, 2009.96 с.
26. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень. Чернівці: Рута, 2006. 352 с.
27. Соболев Х. С., Петровська Н. І., Гуняк О. М. Методологія і принципи наукових досліджень: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2018. 87 с.
28. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень. К.: ЦУЛ, 2007. 176 с.
29. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. К.: Знання, 2007. 317 с.
30. Сукач М. К. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. ВНЗ. К.: Леся, 2014.211 с.
31. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. К.: Академвидав, 2005.208 с.
32. Фурман А. В. Ідея і зміст професійного методологування: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 377 с.
33. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. К.: Слово, 2004. 240 с.
34. Цехмістрова, Г. С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. 2-е вид., доп. Рек. МОН. К.: ВД «Слово», 2012. 352 с.
35. Чепіль, М. Основи наукових досліджень: метод. матеріали до семін. занять. Дрогобич: ДДПУ, 2011. 106 с.
36. Чорненький Я. Я., Чорненька Н. В., Рибак С. Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студентів. К.: Професіонал, 2006. 208 с.
37. Ченишова Є. Р. Основи наукознавства (дорожня карта наукового керівника): наук.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 254 с.
38. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької

- діяльності: підруч. для студ. вищ. навч. закл. 7-ме вид.. К.: Знання, 2011. 310 с.
39. Vasylyshyna N., Moskalenko A., Dutchak V., Strilets-Babenko O., Pavlyuk O. Core competencies of contemporary university tutor in Ukraine, USA and EU Countries within digital educational realm *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Special issue 12/02-XXX. (VOL. 12, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXX.). P. 101–106. <http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120230/PDF/120230.pdf>
40. Dutchak V. ULAS SAMCHUK'S "LIVING STRINGS" IN THE CONTEXT OF BANDURA ART SOURCE STUDIES (dedicated to Ulas Samchuk's 115th anniversary) *Вісник КНУКіМ. Музичне мистецтво*. 2020. Т.3. №1. С. 95–107. DOI:<https://doi.org/10.31866/2616-7581.3.1.2020.204344>
41. Dutchak V. KLYMENT KVITKA AND KOBZAR TRADITION (TO THE 140TH ANNIVERSARY OF THE RESEARCHER'S BIRTH). *Вісник КНУКіМ. Мистецтвознавство*. 2020. №42. С. 11–19. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.42.2020.207626>
42. Dutchak V. METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF COMPLEX RESEARCH OF UKRAINIAN DIASPORA ART. *Art criticism: challenges of the XXI century: collective monograph* / A. I. Dushniy, V. G. Dutchak, A. Ya. Stashevskiy, M. Strenacikova, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 25-45.

7. Контактна інформація

Кафедра	Музичної україністики та народно-інструментального мистецтва, Української Перемоги 34 «а», каб.405, https://kmunim.pnu.edu.ua/ , +38(0342) 52-34-29 , kmunim@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Проф., док.мист. Дутчак В.Г.
Контактна інформація викладача	0661933266
	violetta.dutchak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і

	відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи; Кодекси честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) завдань практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, створення презентацій і проектів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою курсу; виконання додаткових завдань.
Неформальна освіта	Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

Викладач _____ **проф. Віолетта ДУТЧАК**